

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

6. Neque improbari à S. Bernardo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

tempore Imperium ineunt, solemini juramento, se Ecclesia, subditique obstringant, de Catholica fide observanda, tuendaque; si id non praestent, aut quod pejus est, illi evertendae accingantur, & promissis absistant, dubium non est, posse publicam auctoritatem coerceri, exsolviisque subditos juramento ac obsequio Principi promisso, quod etiam eleganter docuit S. Doctor (a) in libro de Regimine Principis. Poterit ergo Summus Pontifex in hoc aut simili casu declarare, juramentum non stringere, & pacta rescindi, Principe datam fidem violante; quā verò in re gravius violari fides poterit, quam in ijs, quae animam, ac æternam felicitatem spectant? Videri possunt juramenta Caroli M. & Ottonis Imperatorum apud Spondan. (b) & Gratianum in Decreto. Et hæc quidem sunt prima naturæ principia, adeoque evidencia, & clara, ut negari possint à nemine, imò illis nemo non conformiter vivit. Constat ergo, quam injusta fuerit Maimburgi censura negantis, nostram hanc sententiam divino testimonio fulciri; at verò ostendimus, tam verbo Dei scripto, exercito, innatōque subniti, quid amplius velit?

VI. Objectetur VII. (c) Negat S. Bernardus Pontifici ut tali illum Dominatum competere, quantò ergo minus auctoritas Reges constitueri? verba S. Bernardi (d) sunt: *Esto, ut alia quāunque ratione hac tibi vendices, sed non Apostolico jure, nec enim Petrus tibi dare potuit, quod non habuit.* Nulla ergo ex Christi institutione & jure Apostolico Pontifici auctoritas, quam sola spiritualis, ligandi videlicet, solvendique animas.

Reſp. Agit sculptorem, non historicum Maimburgus; cedit, truncat, versatique Bernardum, ut statuam mendacio fingat. Negat Bernardus: *Aurum & argentum Pontifices sibi Apostolico jure venduate, sed aliunde.* Nemo id negat: alioquin Apostoli non essent, qui auro, argentoque caruere. Docet idem Bernardus: *Non reliquie Apostolorum suis successoribus dominationem juxta sententiam Petri,* (e) non dominantes in Clero, sed forma gregis facti; & exemplum ac edictum Salvatoris: (f) *Qui major est vestrum, fiat sicut minor, & qui predecessor sicut qui ministrat, ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat;* & concludit: *Plausum*

(a) S. Thom. l. 1. de Regim. Princ. c. 6. (b) Spond ad an. 800. Grat. c. tibi. d. 63. (c) Maimb. Tr. hist. de l' Eglise de Rome f. 391. (d) Bernh. l. 2. de confid. c. 2. (e) l. Petri 5. (f) Lucae. 22.

et Apostolis interdictum Dominatus. Hæc Bernardi sententia est, qui ut patet, non de Dominatu Pontificis in Principes, sed in Clerum loquitur; additque in eundem (a) sensum sequentia: *Domabis lupos, sed ovibus non dominaberis, pascendas utique, non premendas suscepisti.* Ubi planum est, Bernardum de Dominatu etiam in Clerum & Ecclesiasticos loqui. Si ergo eo modo Bernardum explicet, quo Maimburgus, sequeretur, non tantum Regibus & Principibus, sed etiam Clericis imperare Pontifices non posse, id vero absurdum est, & ne quidem à Maimburgo concessum. Vult ergo Bernardus, Pontificem nec secularium, nec Ecclesiastiarum personarum Dominum, sed Pastorem & Rectorem esse, sicut non posse de ovibus suis, earumque rebus pro arbitrio disponere; id enim discriminis est inter Dominum & Rectorem, quod huic ratio, illi arbitrium pro lege sit: & Domino, quid sibi, Pastori, quid ovibus profit, curae est. Tota ergo Pontifica & Episcopalis potestas ministerialis est, non dominativa, quia videlicet Ecclesia servit, spectatque Ecclesiæ, non Pontificis & Episcoporum privata commoda: & ideo etiam cum Principes judicat, abdicaturque, non id agit Pontifex potestate Dominativâ, sed ministeriali, quia non suo, sed Ecclesia bono. Quemadmodum cum Tutor pupillo imperat, irritatque ejus contractus, non sequitur, Tutorem esse pupilli Dominum; aut cum morbias oves Pastor se jungit, & medicus infestum membra truncat, nemo propterea dixerit, Pastorem esse ovium Dominum, medicum membrorum; immo serviunt etiam cum se viunt, & ideo mercedem accipiunt crudelis obsequij. Ceterum agnovisse Bernardum hanc indirectam & ministeriale potestatem, quam Pontifices in temporalia funguntur, dubium non est, nec latuit, ut credo, Maimburgum; sed maluit celare veritatem, quam fateri se vixit. Is enim libro i. de considerat: cum haec præmisisset: *Non monstrabant uto aliquando, ubi quispiam Apostolorum judex federit hominum, aut divisor terminorum, aut distributor terrarum; sicut lego Apostolos judicandos, sed ille judicantes non lego;* ergo in criminibus, non in possessionibus potestas vestra: habent haec infima & terrena judices suos, quid fines alienos invaditis? quid falem vestram in alienam messem extenditis? mox subiungit, quæ ad propositum nostrum apprimè faciunt: *Denique ubi necessitas exigit, audi, quid dicat, non ego, sed Apostolus;* si enim in vobis judicabitur hic mundus, indis-

(a) Bernard. l. cit.

Hhh h 2

gni

qui estis, qui de minimis judicetis? Sed aliud est, incidenter incurre in ista, causa quidem urgente, aliud ultrò incumbere istis, tanquam magnis, dignisque tali & talium intentione rebus. Vides hic, Bernardum duas, distinctasque rerum temporalium constitutare potestates, unam directam & Ordinariam, quam Regibus tribuit, aliam indirectam & incidentem, & necessitate urgente, quam Pontifici Romano. Vides ergo, quam malâ fide Patres allegent Maimburgus; & quam rogo imperita fuit illa consequentia: Prohibentur Pontifices dominari; ergo prohibentur Regibus imperare, eisque si necessitas & periculum fidei urgeat, Regnis amovere? Quis vero imperare, prohibere, infesta membra secare, lupos arcere, latrones ne obsint vincire, ad solos Dominos, & non etiam ad ministros, tutores, Pastoresque pertineat? Rursus, quantum abest à veritate & candore sacri Scriptoris, Bernardum de dominatu in Clerum loquentem interpretari, quasi de Dominatu in Principes loqueretur? & sententiam truncam, detortamque in alienos sensus producere, illas vero tacere, in quibus se ipsum clarè, distincteque Bernardus explicat? Qui excuses hunc hominem? nisi dicas, necessitate illum delinquisse, quippe non potuisse malam causam nisi pejoribus artificijs sustinere.

VII. Opponitur VIII. Sancti Patres, & antiqui Pontifices duas illas potestates, temporalem videlicet & spiritualem distinguunt, & unam ab altera independentem constituant, adeo ut sicut Imperatori nulla in Ecclesiis, ita Pontifici nulla in Palatia & Regnatur potestas; ita enim Gelasius I. Nicolaus I. & Gregorius II. loquuntur: tantumque abest, ut Sceptra & Coronas Imperatoribus raperent, ut potius eos colerent demississimis obsequijs, (a) adeo ut se eorum vestigijs provolvi, cineres & vermes esse, corumque jussionibus subjectos dicentes; quæ sunt verba Pelagij I. Stephani II. & Gregorij Magni. Ref. I. Duas esse potestates temporalem & spiritualem, nemo negat; sicut nec illud, jure ordinario & circa necessitatem nullam esse in Principes Regesque Pontifici Potestatem; id enim & ipsi Pontifices fatentur, & nos alibi ex istorum, Partiumque testimonij, (b) Nicolai videlicet Stephani VI. Gregorij II.

Alexan-

(a) Maimb. cit. c. 29. à f. 394. (b) Nicol. I. ep. 8. ad Mich. Steph. VI. epist. ad Basil. Imp. apud Baron. ad an. 885. Greg. II. ep. ad Leon. Isaur. ap. Bar. anno 726. Alex. III. in c. 7. de appell. & c. 7. qui filii sint legit. S. Bernad. l. 1. de consid. c. 6. & l. 4. c. 3. V. Reg. Sacerd. l. 1. f. 101. & f. 252.